

forøvrigt er Tanken med smaa Modifikationer væsentlig den samme. Det forundrede mig saa meget mere at høre denne Udtalelse af den ærede Ordsvører, som dog Ingen vil kunne negte, at, om der end skulde være stet en Forandring i Ministeriets Stilling, er Forandringen i Flertallets Stilling dog ulige større. I 1872 var Flertallet stemt for en stærkere Ordning af Landhæren. Man var kun stemt for et Kanonbaadsforsvar, men Tanken var at gjøre de daværende Reserverbatailloner til Liniebatailloner, og Landhæren var altsaa det Principale. Nu i 1874—75 se vi, at det er Søforsvaret, der træder frem i første Linie, og det er Søforsvar ikke ved Kanonbaade, men ved større, i vore Farvande søgaaende Skibe. Jeg skal nu være den Sidste til at ville lægge nogen som helst Hindring i veien for Styrkelsen af vort Søforsvar. Saalænge jeg har havt Sæde i denne Sal, og saa ofte Spørgsmaal derom har været for, har jeg, saa godt jeg har formaaget, kæmpet paa den Side, som søgte at styrke dette Forsvar; men jeg negter ikke, at det forundrer mig noget, at man fra de Herrer's Side nu er kommen til et saadant Resultat. Tanken i de Herrer's Forslag er jo den, at man skal gjøre Angrebet saa vanskeligt for Fjenden som muligt, og man er tillige gaaet over til at mene, at det væsentlig er Sjælland, vi kunne tænke paa at forsvare. Naar man altsaa vil gjøre et Angreb paa Sjælland saa betænkeligt for Fjenden som muligt, er det da Flaaden, som væsentlig er istand til at udrette dette, eller er det ikke meget mere hos Landhæren, man maa søge Styrken dertil? Det er tidligere ofte og med stor Enstemmighed blevet udtalt fra den anden Side, at det dog ikke kan nytte os at anstrenge os for Udvielingen af vort søgaaende Forsvar, fordi den for os farligste Fjende altid vil kunne have Overmagten i saa Henseende, og man skulde derfor synes, at de Herrer maatte komme til det Resultat, at Flaaden vel kunde yde en meget væsentlig Hjælp ved Forsvaret, men vanskelig vilde kunne danne Forsvarets egentlige Kjerne. Forholdet bliver imidlertid endnu mærkeligere, naar man ser, hvad det er for en Skjæbne, de Herrer have tiltænkt Landhæren. Det blev i Formiddags fremhævet af det ærede Medlem for Frederiksborg Amts 1ste Valgkreds (Thomsen), at den Styrke af Landhæren, der med Sandsynlighed vilde kunne være tilstede paa Sjælland, staar saa langt under, hvad man ved de Overveielser, man tidligere har anstillet af dette Spørgsmaal, har tænkt sig som nødvendigt, at det ærede Medlem — vistnok med fuld Høj — meget tvivlede om, at det derefter vilde være muligt at møde en Landgang paa saadan Maade, som man tidligere har antaget for gjørlig, og at den Samvirken mellem Landhæren og Flaaden, som forudsættes af det ærede Flertal, overordentlig vanskelig vil kunne komme tilstede. Dette skal jeg tillige anføre ligeoverfor den ærede sidste Taler, som undrede sig over, at de militære

Talere havde yttret saa megen Tvivl i saa Henseende og havde saa bestemt udtalt, at der ikke var megen Sandsynlighed for, at man kunde afslaa et Landgangsforløb. Det er klart, at jo mere man indskrænker den disponible Hærstyrke, som med Sikkerhed kan være tilstede paa Sjælland, desto vanskeligere bliver det at træffe en saadan Placering af denne Styrke, at den med nogen Sandsynlighed kan være tilstede paa de ikke saa Punkter, hvor en Landgang kan tænkes foretagen. — Naar den ærede Ordsvører for Udvalgets Flertal fremdeles udtalte, at den Enighed, som syntes at være tilstede imellem de Militære, næsten syntes ham at være affekteret, og naar det ærede Medlem for Nalborg Amts 5te Valgkreds (Holm) yttrede, at de militære Medlemmer igunden vare imod den forelagte Plan, men at de dog vistnok til Slutningen vilde stemme for den, maa jeg bemærke, at der ikke gjennem disse Udtalelser gaar den samme smukke Løse, som de Herrer have været saa fornøiede over under denne Debat, og som jeg maa tilstaa ogsaa i taler mig, skjøndt jeg ikke tillægger den en saadan Betydning, som der her er blevet tillagt den. Jeg har ikke saa meget imod, at der under en Debat, som sætter Hjerterne i Bevægelse, falder et skarpt Ord, naar det kun ikke gaar ud paa at mistænkeliggjøre Andre. Sagen er ganske vist den, at de Militære, som ere tilstede i denne Sal, og som have udtalt sig om Ministeriets Forslag, muligvis ønske noget Mere, end Ministeriet er kommet frem med, men at de i det, som er forelagt, dog se Noget, som under alle Omstændigheder maa erkendes for at være nyttigt. Her fremstaar netop det store Spørgsmaal, som aldeles afgjort betinger enhver Afslutning fra min Side til Noget som helst af det, der her af Flertallet er paatænkt, nemlig Spørgsmaalet om Kjøbenhavns Sikkring mod Søiden; thi jeg er enig med det ærede Medlem for Hvidsteds Amts 2den Valgkreds (Sagd) i, at uden denne er enhver af de andre Foranstaltninger saa godt som unyttig. Man vil anlægge en befæstet Flaadestation ved Storebælt, og det er allerede igaar og idag blevet udtalt her i Salen, at det ikke kunde nytte Noget, at vi havde Pantserfibe, thi vi havde altid set, at de, saasnart der brød en Krig Løs, bleve lagte paa Kjøbenhavns Rhed. Dertil har man sagt, at der var den ganske naturlige Grund, at den første og store Fare ligger der. Der ligger den Fare, som med eet Slag kunde afgjøre hele vor Deltagelse i en Kamp, som kunde tvinge os til at tage et Parti, vi maaste mindst af Alt ønske at tage, og som kunde tvinge os ind i Kamp, vi af alle Kræfter vilde søge at undgaa. Derfor er det, vi sætte saa overordentlig høi Pris paa Kjøbenhavns Befæstning mod Søiden. Naar man har udtalt, at man indtil videre kunde betragte dette som et aabent Spørgsmaal, at man kunde lade det staa hen, og at det endog kunde være muligt, at man aldeles vilde blotte Kjøbenhavn mod Søiden og